

Školní vzdělávací program ŠD

I. Školní vzdělávací program pro ŠKOLNÍ DRUŽINU

Název družiny: „Školní družina plná pohody“

„Ať je léto nebo zima,
v družině je vždycky prima.
Po škole sem zajdem rádi,
máme tady kamarády.
Zahod' nudu za hlavu,
pojď si spravit náladu.
Relaxovat, pracovat, lenořit i hrát,
buď také náš kamarád.“

ŠVP ŠD vychází a navazuje na ŠVP ZV

Platnost ŠVP ŠD:

II. Charakteristika a hlavní cíle ŠD

- Školní družina je součástí základní školy. Pro svou činnost využívá tři oddělení. I.-III. oddělení využívá pro svou činnost třídy na prvním stupni základní školy. II. oddělení se nachází u školní jídelny.
- Prostory školní družiny svým vybavením a uspořádáním odpovídají potřebám dětí mladšího školního věku.
- Školní družina může využívat také další prostory školy – počítačovou učebnu, cvičnou kuchyni, tělocvičnu, školní hřiště a zahradu školy.

- Školní družina je určena pro žáky I.-III. tříd, při nižším počtu přihlášených žáků mohou být přijati také žáci IV.-V. tříd.
- Program školní družiny je koncipován pro žáky ve věku 6-11 let.
- Činnost školní družiny a výchovné působení vychovatelek v jednotlivých oddělení vychází z požadavků pedagogiky volného času a řídí se požadavky psychohygieny.
- Náplň práce je vždy pestrá a žáci mají možnost vybrat si, co je baví a zajímá. Poměr řízených a spontánních činností je vyvážený
- Při všech složkách výchovně vzdělávacího programu přihlížíme k individuálním schopnostem žáků, nepřetěžujeme je, nenutíme k práci za každou cenu. Vždy se snažíme najít náhradní řešení k jejich povaze, fyzickým schopnostem a zálibám.
- Hlavním prostředkem práce v ŠD je HRA a zážitky z ní. Snažíme se prostřednictvím hry rozvíjet u dětí vlastní tvořivost, fantazii, komunikační dovednosti, vhodné návyky, posilovat sebevědomí, vychovávat k odpovědnosti za zdraví své a jiných, za své chování, formovat životní postoje, ovládat negativní citové reakce, vychovávat k smysluplnému využívání volného času.
- Snažíme se rozvíjet spolupráci s rodiči – informovat o činnosti ŠD, o chování jednotlivých žáků, seznamovat s plánovanými aktivitami.

III. Obsah a formy činnosti ŠD

Obsah:

Odpočinkové činnosti

1. klidové – do denního režimu je zařazujeme především v ranní ŠD, po obědě nebo v koncové ŠD (poslech, vyprávění, stolní a společenské hry, volné rozhovory, spontánní činnosti, tematické hry, tvořivé konstruktivní hry)
2. aktivní – aktivní odpočinek:
  - rekreační činnosti – slouží k regeneraci sil, mohou být i rušnější (pohybové hry ve třídě nebo venku, tělovýchovné chvílky, vycházky)
  - zájmové činnosti – rozvíjí osobnost dítěte, vedou k jeho seberealizaci (pracovní-technické, přírodovědné, vlastivědné, dopravní, sportovní, estetické /literární, výtvarná, hudební, literární, dramatická činnost)

Příprava na vyučování

- didaktické a vědomostní hry, tématické vycházky a jiné činnosti, kterými upevňujeme a rozšiřujeme poznatky (domácí úkoly jsou vypracovávány pouze na přání rodičů)

Sebeobslužné činnosti

- žák si osvojuje návyky osobní hygieny, učí se kultuře stolování, chování ve společnosti, pečuje o pořádek a čistotu svého okolí

Vzdělávací obsah je realizován činnostmi:

- činnost pravidelná
  - je dána týdenní skladbou zaměstnání (organizované aktivity zájmového, tělovýchovného charakteru, oběd atd.)
- příležitostní akce
  - někdy překračují rámec jednoho oddělení (návštěva městské knihovny, exkurze, návštěva OO PČR).
- spontánní aktivity
  - nedílnou součástí zájmového vzdělávání v ŠD (každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku, v ranní ŠD, v koncové ŠD)

IV. Materiální a ekonomické podmínky

- Školní družina má k dispozici 3 oddělení, které jsou vybaveny herními kouty a odpovídajícím nábytkem. V každém oddělení je část místnosti pokryta kobercem, který žáci využívají především k odpočinkovým činnostem, relaxaci, cvičení, společným hrám, hudebně-pohybovým hrám, apod.
- K vybavení jednotlivých oddělení patří: stavebnice, společenské hry, hračky, sportovní náčiní, výtvarný materiál a pomůcky, dětské knihy a časopisy. Vše je umístěno tak, aby si je žáci mohli brát a ukládat samostatně a vyznali se v jejich uložení.

- Pro poslechové a hudební činnosti je v každé třídě k dispozici televizor, DVD a CD přehrávač.
- Hygienické zařízení máme pro II. odd. vlastní, I. a III. oddělení využívá hygienické zařízení v budově školy.
- Všechny oddělení mají svojí šatnu . Pro přípravnou práci a uložení materiálu využíváme kabinet.
- K pobytu venku využíváme školní zahradu, na vycházky chodíme do zámeckého parku.
- Vychovatelky průběžně doplňují a zlepšují materiální podmínky školní družiny.

V. Personální podmínky

Pedagogické působení v ŠD zajišťují tři vychovatelky. Dle možností se zúčastňují akreditovaných kurzů zaměřených na práci v ŠD, vzdělávají se také samostudiem, sledováním nových publikací, knih, odborných článků v časopisech, zajišťují nové náměty pro zájmové a rekreační aktivity v ŠD.

VI. Ekonomické podmínky

- Příspěvek za využívání školní družiny činí 100,- Kč za žáka/měsíčně a platba se provádí vždy k 20. dni v měsíci.
- Poplatek lze uhradit 1. Převodem z osobního účtu rodiče na účet školy.
2. V hotovosti v kanceláři školy u samostatné referentky.

VII. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

- Žákům se SVP je podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost – snažíme se o zvýšenou motivaci, individuální pomoc, výrazně chválíme i malé úspěchy a pokroky v práci.

- Pro rozvoj talentovaných jedinců nabízí ŠD další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

VIII. Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví

V ŠD vytváříme podmínky pro správnou hygienu, fyzickou ochranu dětí a sociální i emocionální bezpečnost:

- vhodná struktura režimu žáků s dostatkem relaxace a aktivního pohybu
  - vhodný stravovací a pitný režim
  - zdravé prostředí
  - ochrana před úrazy
  - vybavení ŠD vhodné z hlediska bezpečnosti
  - dostupnost prostředků první pomoci
  - prevence sociálně patologických jevů (drogy, alkohol, kouření, rasismus, virtuální drogy, krádeže, vandalismus)
  - ochrana žáků před násilím, šikanou, posměchem
  - snaha o klidné prostředí, příznivé sociální klima – úcta, tolerance, empatie, spolupráce a pomoc druhým
  - respekt k individualitě žáka, k jeho osobním problémům
  - zavedené stereotypy – přinášejí dětem pocit bezpečí
- Zákonní zástupci i děti mají povinnost prokazatelně se seznámit s Vnitřním řádem ŠD a Řádem ŠD a respektovat ho.
  - Všechny děti jsou povinny dbát o svou bezpečnost a své zdraví a také o bezpečnost a zdraví svých spolužáků, vykonávají pouze činnosti, které odpovídají jejich schopnostem a zdravotní způsobilosti.

IX. Evaluační plán

- Evaluace
  - individuální – denní – zajímá nás, zda jsme dosáhly cílů, jak hra obohatila děti, jak se děti zapojily, poskytujeme příležitosti k volbě činnosti, odpočinku; v každém výkonu chceme nalézt alespoň dílčí zdařilou část nebo postup; zaměřujeme se na ocenění hlavně snahy a správného postupu s ohledem na možnosti dítěte před konečným výsledkem (součástí je i evaluace vnitřní – průběžné sebehodnocení vychovatelky a její práce)
  - týmová - za větší časový celek – období (školní rok)
    - podle činností nebo akcí, které jsme prováděly (průběžně)
      - hodnotíme podle zkušeností s uplatňováním jednotlivých činností a akcí (dle ročního plánu akcí ŠD) - po ověření v praxi provádíme doplnění, úpravy, změny; hledáme nové metody, nové aktivity
  - výchovnou práci v ŠD sleduje a hodnotí také ředitel školy
  - důležitá je pro nás také zpětná vazba (děti, rodiče, snažíme se o spolupráci s rodiči)

X. Klíčové kompetence

- Ve školní družině se snažíme o získávání znalostí, schopností a praktických dovedností a s nimi souvisejících postojů i hodnotových orientací u dětí.
- Získané klíčové kompetence jedinci potřebují pro svou osobní realizaci, k začlenění do společnosti a zaměstnání.
- Ve školní družině tyto kompetence přiměřeně svým možnostem především POSILUJEME a ROZVÍJÍME.
- V mnoha případech jednou činností posilujeme více kompetencí.

1.KOMPETENCE K UČENÍ

- je to kompetence školní, ale může se rozvíjet i v ŠD
- dítě si všímá souvislostí mezi jevy, samostatně pozoruje, učí se spontánně, ale i záměrně, zkušenosti uplatňuje v praxi, započatou práci dokončí, umí kriticky zhodnotit své výkony, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, umí získávat vědomosti z různých pramenů a zdrojů, zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.

2.KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- dítě si všímá problémů kolem sebe, hledá jejich řešení, chápe, že vyhýbání se jim nevede k cíli, rozlišuje správná a chybná řešení, je schopno obhájit své řešení, uvědomuje si, že za své řešení nese zodpovědnost, je kreativní, dovede se přizpůsobit změnám, svá rozhodnutí se učí obhájit, je iniciativní, započaté činnosti dokončuje, v případě obtíží je při jejich překonávání houževnatý.

3. KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

- žák ovládá řeč i mimoslovní komunikaci, rozvíjí slovní zásobu, vyjadřuje se vhodně formulovanými větami, umí vyjádřit vlastní názor, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, zapojuje se do diskuze, umí řešit konflikty, umí se vyjádřit gesty i písemně, dokáže naslouchat druhým.

4.SOCIÁLNÍ A INTERPERSONÁLNÍ KOMPETENCE

- dítě si uvědomuje nejen svá práva, ale i povinnosti, učí se plánovat, organizovat, řídit, hodnotit, rozpoznává vhodné i nevhodné chování, posiluje schopnost objektivně hodnotit své jednání a přijmout důsledky svého chování, podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, umí spolupracovat, umí přijmout kompromis, dokáže se prosadit i podřídit, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi, je solidární, respektuje dohodnutá pravidla, chová se k ostatním tak, jak chce, aby se oni chovali k němu.

5. OBČANSKÉ KOMPETENCE

- dítě si uvědomuje svá práva i práva druhých, vnímá nespravedlnost, netoleruje agresivitu, šikanu a dovede se jí bránit, vytváří bezpečné prostředí, podílí se na něm, dbá na osobní bezpečnost i bezpečnost druhých, respektuje, chrání a rozvíjí kulturní tradice národa, podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí.

6. KOMPETENCE K TRÁVENÍ VOLNÉHO ČASU

- žák umí smysluplně trávit volný čas, umí si vybrat zájmové činnosti podle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných i spontánních činnostech, rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací či jednostranné zátěže ze školního vyučování, umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času.

XI. Obsah vzdělávání

- základním smyslem je, aby si žák utvořil základní představu o životě a světě, který jej obklopuje tj. ČLOVĚK A JEHO SVĚT
- tuto oblast rozčleňujeme podle tematických okruhů
- žáci se učí vše chápat z různých pohledů a používat různé přístupy a metody řešení
- činnosti pro žáka jsou dobrovolné, zajímavé, pestré, přitažlivé
- vychovatelka nabízí, zapojuje; rozvíjí a posiluje kompetence

TÉMATICKÉ CELKY

Číslo 1 – 6 označují, které kompetence jsou danou aktivitou rozvíjeny nebo posilovány.

1.Místo, kde žijeme

- U nás doma
  - vyprávíme si o životě naší rodiny, o svém domově 3,4,5
  - kreslíme a malujeme, jak trávíme s rodiči náš společný volný čas 4,6

  - co kdo dělá v našich rodinách – kresba, koláž 3,6
  - stavíme nebo kreslíme náš ideální dům 2,3,4
  - popisujeme dům nebo byt, ve kterém bydlíme 2,3,4
  - zjišťujeme, jaké domy a vybavení mají děti jiných kultur a národností 1,2,3,4

- Moje škola
  - seznamujeme se s prostředím školy, školní družiny 1,2,6
  - orientujeme se v budově školy 1,2,6
  - zjišťujeme, kdo všechno v naší škole pracuje, seznamujeme se s pracovníky školy 1,3
  - poznáváme, co se nám ve škole líbí, co bychom chtěli změnit 1,6

  - vyrábíme výzdobu do školní družiny 1,6
  - společně popisujeme normy a sankce chování ve školní družině 1,2,3,4,5
  - sestavujeme pravidla chování ve školní družině 1,2,3,4,5

  - hrajeme krátké dramatické celky z knih, které čteme na vytváření sounáležitosti a pozitivního klima ve školní družině 3, 5,6
  - hledáme u školy nebo v jejím blízkém okolí ukrytý „poklad“ 3,5,6
  - pořádáme vycházky do okolí školy 1,6

- umíme udržovat pořádek v ŠD, uklízíme hry, hračky, prac. místo 1,2
- Cesta do školy
  - tento tematický celek je propojen s *dopravní výchovou*, která je nedílnou součástí činnosti ve školní družině
  - stavíme si vlastní dopravní hřiště – děti představují dopravní prostředky a chodce, nacvičují pohyb v dopravním provozu 1-4
  - povídáme si o cestě do školy a domů , o bezpečnosti na cestě každého z nás 1,2,4
  - zajímáme se o dopravní značky v našem okolí, při procházkách určujeme jejich význam 1,2,6
  - při vycházkách se učíme správně přecházet, sledujeme dodržování pravidel silničního provozu 1,2,6
  - soutěžíme ve znalosti dopravních značek 1,5,6
  - kreslíme a malujeme dopravní značky 1,6
  - besedujeme o bezpečné jízdě na kole 1,6
  - povídáme si o slušném chování při cestování 1,2,5
- Naše město
  - na vycházkách hledáme zajímavosti našeho města 1,2,5,6
  - kreslíme a malujeme naše město a okolí 1,3,4
  - stavíme město z kostek 2,4,5,6
  - ukazujeme si nejbližší cestu k důležitým budovám ve městě (městský úřad, pošta, poliklinika, policie,aj.) 1,2,3,4,5
  - povídáme si o institucích v našem městě 1,3,4,5
  - přemýšlíme a diskutujeme nad tím, co se nám ve městě líbí, či nikoliv, proč, co bychom si přáli změnit 1,2,3,4,5
  - navštěvujeme historické budovy (zámek, kostel, loreta) 1,2,3,4,5
  - kreslíme znak města, povídáme si o historii, heraldice,.. 1,5,6

-hrajeme si na průvodce naším městem, popisujeme cestu k městskému úřadu, poliklinice, zámku, lékárny,...

1,2,3,4,5

-seznámení s posláním – pošty, knihovny, lékárny,..

1,3,4,5

- Povolání

-kreslíme, čím bychom chtěli být

1,3

-polemizujeme nad nejprospěšnějším povoláním i s důvody pro a proti, výtvarně vše zpracováváme

1,2,3,4,5

-povídáme si, kde ve městě pracují policisté, lékaři, hasiči,...

1,2,6

-zjišťujeme, co musíme umět pro vybranou profesi

1,4,5

-pantomimicky ztvárňujeme povolání

2,3,4

-besedujeme na téma „Ten dělá to a ten zas tohle“, zajímáme se o služby v místě bydliště

2,4

- Naše knihovna

-navštěvujeme knihovnu, zkoumáme knižní žánry

3,5,6

-seznamujeme se s knihami a knižními žánry

3,5

-čteme pohádky a pověsti

1,6

-soutěžíme a hrajeme si s postavičkami z pohádek

1,2,6

-tvoříme záložku do knihy

1,6

-píšeme krátké příběhy, snažíme se výtvarně ztvárnit obal knihy

1,3,5

- Okolí

- kreslíme plánec nejbližšího okolí 2,3,5
- vybíráme si blízké místo, na které dojdeme podle našeho plánu 1,2,3
- učíme se určovat světové strany 2,6
- besedujeme o místech naší vlasti, která jsme již navštívili 1,3,6
- seznamujeme se s mapovými značkami 1,2,3
- soutěžíme ve vyhledávání značek na mapách a kreslíme je 2,6
- cestujeme prstem po mapě, navštěvujeme známá místa, na kterých jsme byli, vyprávíme si o nich 1,3,6
- soutěžíme, kdo zná více slov od určitých písmen (jméno města, hradu,pohoří,zvířete, rostliny...) 1,2
- zajímáme se o vlajky států, kreslíme je 1,2

2.Lidé kolem nás

- Rodina

- povídáme si o tom, co očekáváme od rodičů, co oni od nás 3,4
- diskutujeme o rolích v rodině, o významu správně fungující rodiny 1,3,4
- představujeme povolání našich rodičů – pantomimické předvádění a kreslení 3,4
- povídáme si o našich prarodičích 3,4
- diskutujeme o naší širší rodině 3,4
- vzpomínáme na rodinná setkání, zjišťujeme, kdo je bratranec, sestřenice, teta, strýc,... 3,4,6
- představujeme si, jaká bude naše budoucí rodina, výtvarně ji ztvárníme,plánujeme, jakými chceme být rodiči 2,4,5,6

- diskutujeme o tom, co pro nás znamenají maminky, kreslíme, co pro nás dělají, čím se doma zabývají 1,3,4
- vyrobíme přáníčka k svátkům a narozeninám 3,4,5,6
- Kamarádi
  - povídáme o tom, kdo je kamarád, přítel, spolužák, 1,3,4
  - diskutujeme o vlastnostech našich kamarádů 2,3,4
  - hrajeme si na malíře a malujeme portrét kamaráda 1,3,4
  - z namalovaných podobizen vytváříme výstavku 3,6
  - hrajeme hru“místo po mé pravé ruce je volné, chtěl bych, aby tam seděl,... a proč“ 2,3,4
  - při hře zjišťujeme, jak se známe (poznáváme kamaráda po hlase nebo po hmatu) 1,3,5
  - píšeme, co nám na kamarádech líbí – nelíbí, na lístek papíru každý něco napíše , přeloží a pošle dál 3,4
  - hledáme na každém něco, za co bychom ho mohli pochválit 1,2,3,4, 5,6
  - vyprávíme ostatním o svém nejlepším kamarádovi 2,4
  - hrajeme hry na posílení soudržnosti v družině, pro rozvoj empatie, na posílení psychické odolnosti 1,2,3,4
  - Rozdíly mezi námi, naše smysly
    - mluvíme o lidech znevýhodněných fyzicky, psychicky, sociálně , dramaticky je ztvárňujeme, snažíme se o komunikaci s nimi 1,2,3,4,5
    - cvičíme si dorozumívání odezíráním 4,5
    - představujeme si pocity nevidomého, sestavíme určitou dráhu, kterou se snažíme překonat se zavřenýma očima 3,4,5
    - pomocí navigace se snažíme orientovat v prostoru 2,4,5
    - podávání předmětů bez pomoci rukou 1,2,3,4
    - cvičíme hmat (např. poslepu určujeme předměty vložené do krabice) 2,3,4

- Lidé na planetě Zemi
  - čteme si pohádky z cizích zemí , ilustrujeme je 3,6
  - sledujeme, jaká jsou jejich typická jídla, ovoce 1,2,6
  - představujeme si jiné kultury z knih a časopisů, snažíme se pochopit odlišnosti kultur 1,3
- Svátky a oslavy
  - učíme se poblahopřát k svátku, narozeninám 1,3,4
  - vyrábíme přání pro oslavence 1,4,6
  - vyprávíme si smyslu adventu, vnímáme atmosféru Vánoc 2,3
  - vyrábíme Mikuláše, čerta a anděla 3,4,6
  - vyrábíme vánoční výzdobu, přáníčka, dárky a ozdoby 1,2,6
  - čteme a vyprávíme si o vánočních zvycích, některé vyzkoušíme 1,3
  - učíme se zpívat koledy 1,6
  - čteme si o narození Ježíška 1,3
  - diskutujeme o významu vánočních dárků 1,3
  - na vycházkách pozorujeme vánoční výzdobu 3,4
  - čteme a vyprávíme si o zvycích spojených s jarem 1,3
  - připomínáme si křesťanský a pohanský původ Velikonoc 1,3
  - čteme si a vyprávíme o zvycích spojených s jarem 1,3
  - vyrábíme velikonoční výzdobu, zdobíme kraslice 1,6
  - studujeme význam pálení čarodějnic a význam tohoto zvyku 1,6
  - vyrábíme čarodějnice 1,6
- Jak se správně chovat
  - zvažujeme význam věty: „Chovej se k druhým tak, jak chceš, aby se oni chovali k tobě“ 1-6

- besedujeme o slušném chování, o „kouzelných slovech“ - děkuji, prosím, omlouvám se 1,2,3
- hrajeme scénky s kouzelnými slovíčky 1,2,3
- hrajeme si a učíme se pozdravit, poděkovat, omluvit se, poprosit aj. 3,4
- denně si uvědomujeme, že se máme chovat slušně a laskavě 1-6
- sestavujeme si pravidla slušného chování v každé družině 1-6
- učíme se správně stolovat a používat příbor, dodržujeme základní hygienické návyky 1,3
- hrajeme si na vyřizování drobných vzkazů, vstupování do místností 2,3,4
- vyprávíme si o slušném chování v kině, v divadle, na koncertě, hrajeme scénky 1,2,3,6
- hrajeme scénky na téma Jak se chovat v dopravních prostředcích 1-5
- na vycházkách zdokonalujeme a procvičujeme chování na chodníku, na silnici, při nákupech, v dopravních prostředcích 1-6
- Mluvíme správně?
  - cvičíme si jazyk (jazykolamy, říkadla) 1,3,5
  - vyprávíme si pohádky a příběhy ze života 3,5,6
  - dramatizujeme jednoduché pohádky 1,2,6
  - cvičíme rytmus a melodii jazyka pomocí říkadel a básniček 1,3,5
  - čteme s porozuměním a správnou artikulací z knih a časopisů 1,3,6
  - pantomimicky předvádíme různé situace, pocity, povolání 2,3,5,6
  - Ve školní jídelně
    - při stolování udržujeme hygienické návyky 2,5
    - vzájemně hodnotíme své chování u stolu a v jídelně 2,5
  - Základy multimediální výchovy
    - povídáme si o pořadech v TV, rádiu, vzájemně si doporučujeme pořady, které nás zaujali 3,6

-hodnotíme vhodné a nevhodné pořady v médiích ,diskutujeme o tom, čím nás ovlivňují 1-6

Peníze

- hrou se snažíme v dětech prohloubit znalosti *finanční gramotnosti*
- poznávání českých mincí a bankovek 1,4,5
- povídání o tom, co je plýtvání jídlem, penězi, energií, jak šetřit 4,5
- odhadujeme ceny potravin a celkového nákupu 4,5
- vyrábíme si peníze, hrajeme si na obchod 1,3,6

3. Lidé a čas

- Denní režim

- vyprávíme si o zásadách pravidelného denního režimu, o čase a jeho správném využití, učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu 1,2,3,6
- kreslíme, co nás nejvíce baví, čemu věnujeme nejvíce času 1,5,6
- hrou ukazujeme jednotlivé činnosti denního režimu,přiřazujeme vhodnou dobu 1,5,6
- plánujeme odpočinek po příchodu ze školy, vysvětlujeme si, co je aktivní odpočinek 1,6
- plánujeme režim dne 1,5
- besedujeme na téma “ Jak jsem trávil víkend, prázdniny“, kreslíme, co jsme zažili 2-6
- kreslíme, malujeme různá měřidla času, procvičujeme určování času, odhad času 1,5
- besedujeme o nebezpečí spěchu, který často přinese zbytečná zranění 5,6

Kalendář

- rozlišujeme jednotlivá roční období, dny, týdny a měsíce 1,2,3
- společně vytváříme náměty k vycházkám v rožních obdobích 1,3,4,5
- hovoříme o významných událostech, které se odehrávají během roku 1,3,6

-Příprava do školy

- hrajeme hry na procvičení paměti, pozornosti a postřehu, hrajeme didaktické hry 1,3
- vzájemně si sdělujeme, jaké předměty máme nejraději a proč 1,5
- uvědomujeme si své slabé a silné stránky 1,3,4
- seznamujeme se s křivkou výkonnosti během dne 1,2

-Volný čas

- diskutujeme nad pojmem volný čas 1,3,6
- vzpomínáme na prázdniny, na místa, která jsme navštívili,shromažďujeme pohlednice a jiné obrazové materiály 1,2,6
- seřazujeme vybrané činnosti ve volném čase podle smysluplnosti a užitečnosti pro člověka 1,2,3,6
- výtvarně zobrazujeme trávení volného času každého z nás 1,2,4,6

4. Rozmanitost přírody

- Příroda kolem nás

- na vycházkách pozorujeme změny v přírodě, rostliny a živočichy 3,5,6
- stavíme z přírodních materiálů (domečky, zvířátka, strašidla,...) 2,5,6
- při vycházkách upevňujeme pravidla chování v přírodě 3,5
- obtiskujeme listy – využíváme různé techniky pro výtvarné činnosti 1,2,6
- při vycházkách pozorujeme život na stromech 1,2,3
- učíme se poznávat ptáky 1,2,4
- pečujeme o květiny 1,2,6
- pozorujeme klíčení semínek 2,6
- hrajeme pexesa a kvarteta s náměty zvířat a rostlin 1,2,4
- malujeme na kamínky 2,6

- zhotovujeme různé druhy „šperků“ z přírodnin 1,2,6
- soutěžíme ve vymýšlení názvů rostlin nebo zvířat začínajících určenými písmeny 1,2,5
- soutěžíme ve skládání rozstříhaných obrázků zvířat a rostlin 2,4,6
- vyprávíme si o domácích zvířatech a o péči o ně 1,6
- kreslíme domácí mazlíčky 2,4,6
- v encyklopediích vyhledáváme informace o zvířatech a přírodě 1,3,6

- Roční období

- kreslíme určitý strom (krajinu) v jednotlivých ročních obdobích, pozorujeme, jak jej příroda mění 1,2,4,6
- čteme o přírodě z encyklopedií a jiných tiskovin 1,3
- učíme se básničky a písničky s tematikou přírody a o zvířatech 1,3,5
- zpíváme písničky s přírodní tematikou 1,3
- na vycházkách pozorujeme změny přírody kolem nás podle daného ročního období 1,3

JARO

- kreslíme první jarní květiny 1,6
- na vycházce pozorujeme jarní práce v zahradě 1,3
- poznáváme mláďata domácích zvířat 1,6
- učíme se poznávat jarní rostliny a byliny 1,5,6

LÉTO

- těšíme se na prázdniny, mluvíme o jejich významu a využití volného času o prázdninách 1,6

-vymýšlíme situace, které se nám mohou o prázdninách přihodit, reálné i nereálné
1-4

PODZIM

- procvičujeme znalosti barev, při výtvarných pracech se snažíme používat především podzimní barvy 1,3
- pracujeme s přírodním materiálem – listy, větvičky,aj. 1,2,5
- sbíráme lesní plody pro zvířátka a pomáháme jim přežít zimu 1,3,6
- soutěžíme v poznávání ovoce a zeleniny podle hmatu, chuti a vůně 1,3
- vyrábíme draky 2,6

ZIMA

- pozorujeme stopy zvířat ve sněhu 1,2
- zdobíme v parku strom pamlsky pro zvířátka 4,5

- Životní prostředí

- při vycházkách pozorujeme čistotu a úpravu okolí 1,3,5
- pomáháme při úklidu svého bydliště, okolí školy a družiny 5,6
- třídíme odpad 1,5,6
- besedujeme o tom, jak člověk škodí nebo prospívá lesu, co do lesa nepatří 1,4,5
- vyprávíme si o nebezpečí ohně ve volné přírodě 1,6

5. Člověk a jeho zdraví

- Naše tělo

- prohlížíme a čteme encyklopedie o lidském těle 1,2,3
- soutěžíme v kvízu na téma jak znám své tělo 1,2,3

- zjišťujeme, kolik měříme, hodnoty zapisujeme a sledujeme, jak rosteme 1,2,3
- vyprávíme si o zdravém životním stylu 1,3
- relaxujeme a odpočíváme 5,6
- kontrolujeme pravidelnou hygienu, vyprávíme si o jejím významu 3,5
- sestavujeme zdravý jídelníček 3,4
- kreslíme ovoce a zeleninu 1,3,6
- vystřihujeme nebo kreslíme obrázky jídel a potravin, třídíme je na zdravá a méně zdravá, případně tvoříme koláže 1,2,3,6
- sestavujeme zdravý jídelníček 3,4
- soutěžíme ve smyslovém poznávání různých potravin 1,3
- připomínáme hygienické zásady při kašli, rýmě, kýchání, použití WC, stolování, aj..Upozorňujeme na prohřešky. 1,2,3

- Chci být zdravý

- povídáme si o dětských nemocech a jejich léčení, o tom, jak pečovat o své zdraví 1,2,3
- při vycházce jdeme k poliklinice 1,5
- učíme se ošetřovat drobná zranění 1,2
- vyprávíme si o tom, jak předcházet úrazům, o bezpečnosti při hrách 1,3
- povídáme si o péči o náš chrup 1,2
- na modelových situacích zkoušíme chování při snaze neznámého člověka navázat s námi kontakt 1,3
- vyprávíme si o tom, jak předcházet úrazům, co se může stát při jízdě na kole, koupání, při jízdě na bruslích 1,3
- učíme se zásadám první pomoci 1,3,5
- vyprávíme si o nebezpečí návykových látek, o tom, co nás může ohrozit v našem okolí v souvislosti s nimi

1,2,3,4,6

- Co nás může ohrozit

- ptáme se, co nám může uškodit (zvířata, lidé,..) 1,3,5
- poznáváme nebezpečné a jedovaté rostliny 1,2,6
- učíme se přivolat první pomoc, policii,hasiče 1,3
- předvádíme, jak se správně chovat v dopravních prostředcích, na ulici,aj.,abychom předešli zranění 1,4
- vyprávíme si o vlastních zážitcích v nebezpečné situaci, o jejím zvládnutí , čím jsme mohli situaci předejít ,.. 3,5
- besedujeme o návykových látkách a dalších nebezpečích (bonbóny od cizích lidí,neznámí lidé a auta,..) 1-6

- Sportujeme

- hrajeme různé pohybové hry venku i v tělocvičně 4,5,6
- seznamujeme se s pravidly míčových her a dodržujeme je při hře 6
- víme, co je fair play a snažíme se tuto zásadu dodržovat 1,2,5
- pořádáme jednoduché sportovní soutěže 6
- relaxujeme při spontánních hrách 6
- při vycházkách překonáváme přírodní překážky 5,6
- provozujeme hry na sněhu 6
- kreslíme do sněhu, vyšlapáváme jednoduché obrázky 6
- kreslíme plakáty, sportovce a diplomy 6
- učíme se nové hry 6
- navštěvujeme tělocvičnu 6

XII. Závěr

Snažíme se vytvářet takové prostředí, které je pro žáky příjemné, stimulující, kde se cítí dobře, spokojeně a bezpečně. Chceme, aby se jim ve školní družině líbilo a těšili se do ní. Za velmi důležitou je nutno považovat spolupráci vychovatelek s třídními učitelkami, rodiči a dalšími rodinnými příslušníky.